

BACCALAURÉAT GÉNÉRAL ET TECHNOLOGIQUE

SESSION 2015

OCCITAN
(variante provençal – graphie classique)
LANGUE VIVANTE 2

ÉPREUVE DU MARDI 23 JUIN

Séries **ES/S** – Durée de l'épreuve : **2 heures** – coefficient : **2**

Série **L** Langue vivante obligatoire (LVO) – Durée de l'épreuve : **3 heures** – coefficient : **4**

Série **L** LVO et langue vivante approfondie (LVA) – Durée de l'épreuve : **3 heures** – coefficient : **8**

Séries **ST2S** et **STMG** – Durée de l'épreuve : **2 heures** – coefficient : **2**

Séries **STI2D**, **STD2A**, **STL** – Durée de l'épreuve : **2 heures** – épreuve facultative

Le candidat choisira le questionnaire correspondant à sa série

L'usage du dictionnaire et de la calculatrice est interdit.

Avant de composer, le candidat s'assurera que le sujet comporte bien

11 pages numérotées de 1/11 à 11/11

Le questionnaire choisi sera agrafé dans la copie

Barème	
Compréhension du texte	10
Expression personnelle	10

Document 1 :

Coma son bèus lei molins de Mykonòs. Ambe seis alas en estelas ò, melhor, qu'an la semblança d'una flor de caucida¹. [...] Aplantats sus l'acrin² dei còlas, en renguetas, fan solets la beutat de l'iscla [...]

5 Òm se pòt demandar a de qué servisson, en fòra de sa beutat. Fai un brave temps que lei magres camps de l'iscla fan pas pus de blat nimai d'òrdi. E pasmens, totes, quasiment, an sei velas. Mai an pas plus de molinièrs. A despart d'un. Que molina de clar de luna. A quicòm pròche. I anèrè veire. Escalèrè la virona que servís d'escala. [...] Aquí, agromolits³ contra la paret arredondida, un òme e una femna esperavan. De qu'esperavan ? Saique pas qu'i portèsson la recòlta de blat de l'an qu'aurián

10 tengut dins lo fons de la man. Ges d'ase, ges de carreta, ges de camioneta se sarra pas jamai dau molin. Si, benlèu, l'ase ò lo carreton qu'i vèn portar lei sacas lusentas de nilon, cafidas⁴ de blat, e qu'an la marca d'un país d'America. Lo nom èra en anglés.

15 E pasmens se vei virar leis alas d'aqueu molin. Solament, quand lo passant, d'onte que vengue, vòu ben crompar, coma recòrd de l'iscla dei molins, un centenat de gramas de farina de son blat. Aqueu molin, fach per l'estrangièr, que paga, dins sa moneda estrangiera, de farina de blat estrangier, aquí la renda⁵ d'aquel estrange molinièr. Lo de Mykonòs. Saique un cosin de Mèstre Cornilha.

Max Rouquette, *Las canas de Midàs -Vèrd Paradís V-* 14/09/80

¹ Caucida : vegetau de la familha dei cardons

² L'acrin : lo ponch mai naut

³ Agromolits : acoconats, acantonats

⁴ Cafidas : comolas, plenas

⁵ La renda : lo salari

Document 2 :

Lo secrèt de Mèstre Cornilha

Nòste país, mon bon monsur, es pas totjorn estat un endrech mòrt e sensa refranh coma l'es vuèi. Avans, se li fasiá grand negòci de molinariá, e, a dètz lègas⁶ a l'entorn, lei gens de mas⁷ nos adusián⁸ son blat a mòure... Tot a l'entorn dau vilatge, lei còlas èran cafidas de molins d'aura⁹. A drecha, a gaucha, se vesia que d'alas que viravan au vent dau Nòrd, per dessubre lei pins, de ribambèlas de pichòts ases cargats de sacas, montant e davalant lòng dei camins. [...]

Lo dimenge, [...] lei mounièrs pagavan lo muscat. Lei molinièras èran bèlas coma de reinas ambe sei *fichus* de dentèla e sei crotz d'òr. Ieu, adusiáu mon fifre e fins qu'a negra-nuèch, se fasiá de farandòlas. Aquelei molins, vesètz, fasián la jòia e la drudessa¹⁰ de nòste país. Malurosament, de Francés de París aguèron l'idèa de plantar una minotariá a vapor, sus lo camin de Tarascon. Tot bèu, tot novèu! Lei gens prenguèron l'abituda de mandar sei blats ai minotariás, e lei paurei molins d'aura restèron sensa òbra. Quauque temps assagèron de luchar, mai la vapor siguèt la mai fòrta, e l'un après l'autre, pecaire ! siguèron totei obligats de barrar... Se veguèt plus venir lei pichòts ases... Lei belei molinièras vendeguèron sei crotz en òr... Plus ges de muscat ! Plus de farandòla !... Lo mistrau aviá bèla de bofar, leis alas restavan tancadas... Puèi un bèu jorn, la Comuna faguèt desmolir aquelei casaus¹¹ e se meteguèt en plaça de vinhas e d'olivièrs.

Carle Galtier

Li letro de moun moulin

Lou secrèt de Mèste Corniho (d'après Alphonse Daudet).

⁶ Lèga : unitat de mesura

⁷ Gens de mas : poblacion rurala

⁸ Adusián : portavan

⁹ De molins d'aura : de molins de vent

¹⁰ La drudessa : la riquesa

¹¹ Lei casaus : lei bastiments

Document 3 :

Molin de la Pausa

Se volètz tot saber en occitan ò en francés sus l'istòria, lei molins, la minotariá e quitament la bolenjariá¹², anatz veire Alan Masèu , molinièr a « Sant-Meard-de-Drona ». Situat au mitan de la Drona [...], aqueu molin aparten a sa familha dempuèi 1710, quand un meitadièr chafrat « Barra d'ora »¹³, aujòu dau propietari actuau, ne'n faguèt l'aquisicion. De traças dau molin se pòdon trobar dau temps de Carles Manhe, 5 puèi fuguèt la proprietat dei reis de França avans d'èstre vendut a una abadiá e fin finala a la familha Masèu. [...] Alan Masèu es alora un vertadièr molinièr de mestier, de passion e de tradicion dins un molin que vira encara. [...]

Lo molin actuau molinava cinquanta tònas de blat per jorn per liurar la farina a de bolengièrs¹⁴ d'un triangle entre Lemòtges, Bordèu e Agen, jusqu'en 2003. Ara, 10 produz sonca per far lo pan « Andrea », dau pichòt nom de sa grand, e dei tortas vendudas dins la bolenjariá dau molin. Alan Masèu es bolengièr tanben. [...]

Quatre turbinas fan virar lei mòlas, una de pèiras per lo pan ambe lo levam, e tres de fonda per lo pan ambe la levadura. Lei turbinas produson tanben d'electricitat bassa 15 tension 50 HZ, venduda a l'EDF.

D'après Guilhèm Francés, 13/05/2013 (blòg « la vita en òc »)

¹² Bolenjariá : fornariá

¹³ Un meitadièr chafrat « Barra d'ora » : un métayer surnommé « Ferme-tôt »

¹⁴ Bolengièrs : fornièrs

Travail à faire par les candidats
Série L Langue vivante obligatoire (LVO)
Série L LVO et langue vivante approfondie (LVA)

Les candidats composant pour l'épreuve de Langue Vivante Approfondie traiteront toutes les questions. Les candidats composant pour l'épreuve de LVO ne traiteront pas la question n°5 de la partie *Compréhension*.

I – COMPRÉHENSION DU TEXTE (10 POINTS)

Les réponses aux questions seront rédigées en occitan.

Documents n° 1-2-3

1) Causissètz lo títol que conven a l'ensemble dei documents

- Lei molins de Mykonòs.
- Lei molins e l'economia locala.
- Qué son devenguts lei molins ?
- Èstre molinièr dins leis annadas 2000.

2) A quanta categoria d'escrich aparten cada document ? Causissètz lei respònsas dins la lista e completatz lo tablèu : *Extrach de roman, article informatiu, extrach de novèla.*

Document n°1	
Document n°2	
Document n°3	

3) Cada document evòca l'usatgièr dau molin presentat. Causissètz lei respònsas e completatz lo tablèu : lei toristas, lei fornièrs, lei productors de blat (una sola respònsa per document).

Document n° 1	
Document n° 2	
Document n° 3	

Document n° 1

4) Après lectura dau document 1, marcatz una crotz dins la casa VERAÏ ò FAUS per cada afirmacion :

afirmacion	VERAÏ	FAUS
A Mykonòs i a de molins d'aiga.		
A Mykonòs i a pas mai de cultura de cerealas.		
Un òme e un enfant espèran lo passant.		
Se vendon de saquets de farina d'un centenau de gramas.		
La farina venduda ven d'America.		

- 5) D'après l'autor, a Mykonòs, i a un molinièr que molina de « clar de luna ». Trapatz e relevatz dins lo tèxt leis elements que pòdon justificar l'emplèc d'aquel imatge. Quanta significacion li donatz ? (cette question ne sera traitée que par les candidats de la série L – LVA)

.....

.....

.....

.....

.....

Document n° 2

- 6) Après lectura dau document 2, completatz lei frasas seguentas en reformulant lo tèxt :

- Avans, a l'entorn dau vilatge, i aviá.....
-
- Son leis ases que portavan
- Lei molinièras portavan e èran vestidas de
- Son lei vinhas e leis olivièrs que

Document n° 3

- 7) Après lectura dau document 3, religatz leis elements dei doei colomnas per rendre lo sens exact dau tèxt :

Andrea es	•	•	ai reis de França.
Lo molin apartenguèt primièr	•	•	a una abadiá.
Alan Masèu es	•	•	lo nom dau pan.
Lo molin apartenguèt puèi	•	•	a l'encòp bolengier e molinièr.

- 8) Après lectura dau document 3, relevatz dins lo tèxt au mens un grop de mòts per justificar cada afirmacion.

Afirmacion	Justificacion dins lo tèxt
La familha Masèu es proprietària dau molin dempuèi lo sègle XVIII.	
Lo molinièr vendiá sa farina dins l'oèst de França.	
Alan Masèu vend tres menas de produchs.	
Lei mòlas son diferentas.	

9) Traduire

Tradusètz en francés lo document 1 de la linha 17 : «*Aqueu molin ...*» a la linha 19 : «*... de Mèstre Cornilha.*»

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

II – EXPRESSION PERSONNELLE (10 POINTS)

Les candidats de la **série L** épreuve de **LVO** et **LVA** traiteront obligatoirement les deux sujets d'expression.

- 1) Un client dintra dins la botiga dau molin dau sénher Masèu, crompa de pan e de tortas. Imaginatz la scèna e lo dialòg entre lo client e lo vendeire.
150 mots.

- 2) Un molin de vent es per vendre. Imaginatz e organizatz l'argumentacion que presentariatz a vòstes parents per lei convèncer de lo crompar.
150 mots.

Travail à faire par les candidats

Séries S et ES

I – COMPRÉHENSION DU TEXTE (10 POINTS)

Les réponses aux questions seront rédigées en occitan.

Documents n° 1-2-3

1) Causissètz lo títol que conven a l'ensemble dei documents :

- Lei molins de Mykonòs.
- Lei molins e l'economia locala.
- Qué son devenguts lei molins ?
- Èstre molinièr dins leis annadas 2000.

2) A quanta categoria d'escrich aparten cada document ? Causissètz lei respònsas dins la lista e completatz lo tablèu : *Extrach de roman, article informatiu, extrach de novèla.*

Document n°1	
Document n°2	
Document n°3	

3) Cada document evòca l'usatgièr dau molin presentat. Causissètz lei respònsas e completatz lo tablèu : lei toristas, lei fornièrs, lei productors de blat, (una sola respònsa per document).

Document n° 1	
Document n° 2	
Document n° 3	

Document n° 1

4) Après lectura dau document 1, marcatz una crotz dins la casa VERAÏ ò FAUS per cada afirmacion :

afirmacion	VERAI	FAUS
A Mykonòs i a de molins d'aiga.		
A Mykonòs i a pas mai de cultura de cerealas.		
Un òme e un enfant espèran lo passant.		
Se vendon de saquets de farina d'un centenau de gramas.		
La farina venduda ven d'America.		

Document n° 2

5) Après lectura dau document 2, completatz lei frasas seguentas en reformulant lo tèxt :

- Avans, a l'entorn dau vilatge, i aviá.....
-
- Son leis ases que portavan.....
- Lei molinièras portavane èran vestidas de
- Son lei vinhas e leis olivièrs que

Document n° 3

6) Après lectura dau document 3, religatz leis elements dei doei colonnas per rendre lo sens exact dau tèxt :

Andrea es	•	•	ai reis de França.
Lo molin apartenguèt primièr	•	•	a una abadiá.
Alan Masèu es	•	•	lo nom dau pan.
Lo molin apartenguèt puèi	•	•	a l'encòp bolengier e molinièr.

7) Après lectura dau document 3, relevatz dins lo tèxt au mens un grop de mòts per justificar cada afirmacion.

Afirmacion	Justificacion dins lo tèxt
La familha Masèu es proprietària dau molin dempuèi lo sègle XVIII.	
Lo molinièr vendiá sa farina dins l'oèst de França.	
Alan Masèu vend tres menas de produchs.	
Lei mòlas son diferentas.	

II – EXPRESSION PERSONNELLE (10 POINTS)

Les candidats des séries **S** et **ES** traiteront à leur choix un des deux sujets d'expression.

- 1) Un client dintra dins la botiga dau molin dau sénher Masèu, crompa de pan e de tortas. Imaginatz la scèna e lo dialòg entre lo client e lo vendeire.
150 mots.
- 2) Un molin de vent es per vendre. Imaginatz e organizatz l'argumentacion que presentariatz a vòstes parents per lei convèncer de lo crompar.
150 mots.

Travail à faire par les candidats
Séries Technologiques

I – COMPRÉHENSION DU TEXTE (10 POINTS)

Les réponses aux questions seront rédigées en occitan.

Documents n° 1-2-3

1) Causissètz lo títol que conven a l'ensemble dei documents

- Lei molins de Mykonòs.
- Lei molins e l'economia locala.
- Qué son devenguts lei molins ?
- Èstre molinièr dins leis annadas 2000.

2) A quanta categoria d'escrich aparten cada document ? Causissètz lei respònsas dins la lista e completatz lo tablèu : *Extrach de roman, article informatiu, extrach de novèla.*

Document n°1	
Document n°2	
Document n°3	

3) Cada document evòca l'usatgièr dau molin presentat. Causissètz lei respònsas e completatz lo tablèu : lei toristas, lei fornièrs, lei productors de blat, (una sola respònsa per document).

Document n° 1	
Document n° 2	
Document n° 3	

Document n° 1

4) Après lectura dau document 1, marcatz una crotz dins la casa VERAÏ ò FAUS per cada afirmacion :

afirmacion	VERAÏ	FAUS
A Mykonòs i a de molins d'aiga.		
A Mykonòs i a pas mai de cultura de cerealas.		
Un òme e un enfant espèran lo passant.		
Se vendon de saquets de farina d'un centenau de gramas.		
La farina venduda ven d'America.		

Document n° 2

5) Après lectura dau document 2, completatz lei frisas seguentas en reformulant lo tèxt :

- Avans, a l'entorn dau vilatge, i aviá.....
-
- Son leis ases que portavan.....
- Lei molinièras portavane èran vestidas de
- Son lei vinhas e leis olivièrs que

Document n° 3

6) Après lectura dau document 3, religatz leis elements dei doei colomnas per rendre lo sens exact dau tèxt :

Andrea es	•	•	ai reis de França.
Lo molin apartenguèt primièr	•	•	a una abadiá.
Alan Masèu es	•	•	lo nom dau pan.
Lo molin apartenguèt puèi	•	•	a l'encòp bolengier e molinier.

II – EXPRESSION PERSONNELLE (10 POINTS)

Un client dintra dins la botiga dau molin dau sénher Masèu, crompa de pan e de tortas. Imaginatz la scèna e lo dialòg entre lo client e lo vendeire.

150 mots.